Udskriftsdato: 24. december 2025

VEJ nr 9275 af 20/03/2019 (Gældende)

Vejledning om inddrivelse i udlandet af danske krav på børne- og ægtefællebidrag

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2018-3730

Vejledning om inddrivelse i udlandet af danske krav på børne- og ægtefællebidrag

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Generelt om inddrivelse i udlandet af danske bidragskrav
2.1. Oversigt over konventionssamarbejdet
2.2. Relevante love m.v.
2.3. Begreber
2.4. De involverede myndigheder
2.5. Valg af inddrivelsesinstrument
2.6. Administrativt samarbejde
2.7. Oversættelse og tolkning.
3. Opkrævning af bidragskrav
4. Inddrivelse i Danmark eller udlandet
5. Opgørelse af et bidragskrav
5.1. Løbende bidrag
5.2. Forældelse
6. Offentlige myndigheders ret til inddrivelse
6.1. Underholdspligtforordningen
6.2. Den nordiske inddrivelseskonvention
6.3. Haagerkonventionerne
7. Inddrivelse efter underholdspligtforordningen
7.1. Generelt
7.2. Forordningens anvendelsesområde
7.3. Anmodning om inddrivelse efter underholdspligtforordningen
7.3.1. Anvendelsesområde
7.3.2. Udarbejdelse af en inddrivelsesanmodning
7.3.3. Fri proces i inddrivelseslandet
7.3.4. Indhentelse af oplysninger om en part i andre EU-medlemslande
7.4. Behandlingen af inddrivelsessagen i udlandet
7.5. Indsigelser
7.5.1. Indsigelser mod anerkendelse af en afgørelse
7.5.2. Indsigelser mod bidragskravets eksistens og størrelse
8. Inddrivelse efter den nordiske konvention
8.1. Generelt
8.2. Konventionens anvendelsesområde
8.3. Anmodning om inddrivelse efter den nordiske inddrivelseskonvention
8.4. Behandlingen af inddrivelsessagen i udlandet
8.5. Indsigelser
9. Inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1973
9.1. Generelt
9.2. Konventionens anvendelsesområde
9.3. Anmodning om inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1973
9.4. Behandlingen af inddrivelsessagen i udlandet – indsigelser

9.5. Fri proces
10. Inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1958
11. Inddrivelse efter FN-konventionen af 1956
12. Behandlingen af inddrivelsessagen efter fremsendelse af anmodningen om inddrivelse i udlandet
13. Håndtering af indsigelser i relation til danske krav, der inddrives i udlandet
13.1. Offentlige bidragskrav
13.2. Private bidragskrav
13.2.1. Private bidragskrav – indsigelser om bidragskravets eksistens og størrelse
13.2.2. Private bidragskrav – indsigelser der ikke vedrører bidragskravets eksistens og størrelse
13.3. Bidragsbetalerens indsigelser afvises
14. Inddrivelse i udlandet på grundlag af udenlandske afgørelser eller aftaler

1. Indledning

Denne vejledning har til formål at beskrive de involverede myndigheders opgaver i forbindelse med inddrivelsen af danske bidragskrav i lande, som Danmark samarbejder med gennem en international aftale om inddrivelse af underholdsbidrag.

Danske bidragskrav omfatter bidragskrav, der følger af afgørelser truffet af danske myndigheder eller af aftaler indgået i Danmark. Vejledningen omfatter dog også bidragskrav, der følger af en udenlandsk afgørelse eller aftale, der er omfattet af Danmarks internationale samarbejde om inddrivelse af underholdsbidrag, når bidragsmodtageren bor i Danmark, og bidragsbetaleren bor i udlandet, jf. punkt 14.

Vejledningen anvendes fra den 1. april 2019. Vejledningen erstatter vejledning nr. 9012 af 4. januar 2011 om inddrivelse af bidragskrav i udlandet.

Vejledningen er først og fremmest opdateret for at løse en række spørgsmål, som er opstået ved behandlingen af sager om inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet.

Endvidere er vejledningen er opdateret som følge af lov nr. 1702 af 27. december 2018 om Familieretshuset (Familieretshusloven) og lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven), der begge træder i kraft den 1. april 2019. Med Familieretshusloven nedlægges Statsforvaltningen, og Familieretshuset oprettes. Statsforvaltningens og Ankestyrelsens familieretlige opgaver vil herefter blive varetaget af Familieretshuset og familieretten. Dette gælder også for behandlingen af sager om inddrivelse af danske krav på børne- og ægtefællebidrag i udlandet og om fastsættelse, ændring og opkrævning af børne- og ægtefællebidrag i Danmark.

Det er vigtigt at være opmærksom på, om der herudover er sket ændringer af lovgivningen, som endnu ikke er afspejlet i vejledningen. Det er muligt at se, om der er sket ændringer af lovgivningen, og om der er udarbejdet nye vejledninger, på Retsinformations hjemmeside: retsinformation.dk.

Vejledningen gælder ikke, når bidragsmodtageren bor på Færøerne eller i Grønland.

2. Generelt om inddrivelse i udlandet af danske bidragskrav

2.1. Oversigt over konventionssamarbejdet

Danmark har tiltrådt følgende internationale konventioner m.v. om underholdsbidrag, der beskrives i denne vejledning i relation til inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet:

– Den nordiske inddrivelseskonvention: Konvention af 23. marts 1962 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om inddrivelse af underholdsbidrag, jf. bekendtgørelse nr. 21 af 29. juli 1963, Lovtidende C, som ændret ved Overenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om ændringer i konvention mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om inddrivelse af underholdsbidrag, undertegnet i Oslo den 23. marts 1962, jf. bekendtgørelse nr. 13 af 4. april 2002, Lovtidende C.
– Underholdspligtforordningen: Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelse af underholdsbidrag og samarbejde vedrørende underholdspligt. En konsolideret (sammenskrevet) udgave af forordningen findes i bilag 4 til lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018.
– Haagerkonventionen af 1973: Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt, jf. bekendtgørelse nr. 15 af 22. februar 1988, Lovtidende C.
– Haagerkonventionen af 1958: Haagerkonventionen af 15. april 1958 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende underholdspligt over for børn, jf. bekendtgørelse nr. 26 af 1. april 1966, Lovtidende C.
– FN-konventionen: Den af De forenede Nationer vedtagne konvention af 20. juni 1956 om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet, jf. bekendtgørelse nr. 49 af 24. august 1962, Lovtidende C.

Det afgørende for, om et dansk bidragskrav kan inddrives i udlandet, er, at kravet søges inddrevet i et land, som Danmark samarbejder med efter en af ovennævnte konventioner m.v. Det bemærkes, at konventionerne m.v. finder anvendelse uanset parternes statsborgerforhold.

Underholdspligtforordningen er omfattet af Danmarks retsforbehold og gælder derfor ikke for Danmark. Det fremgår dog af § 1, stk. 1, i lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018, at bestemmelserne i forordningen gælder her i landet. Efter lovens § 1, stk. 2, gælder forordningens kapitel III om lovvalg og kapitel VII om samarbejde mellem centralmyndigheder ikke her i landet. Bestemmelserne i forordningens artikel 2 om definitioner og kapitel IX om almindelige og afsluttende bestemmelser gælder kun, i det omfang de vedrører kompetence, anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser samt adgang til domstolsprøvelse.

Konventionerne m.v. med oplysninger om, hvilke lande de gælder for, findes på www.familieretshuset.dk.

2.2. Relevante love m.v.

Følgende love m.v. er relevante for behandlingen af sager om inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet:
– Bidragsopkrævningsloven (Lov om opkrævning af underholdsbidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1819 af 23. december 2015 med senere ændringer).
– Bidragsopkrævningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om opkrævning af underholdsbidrag).
– Underholdspligtforordningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om anvendelse af underholdspligtforordningen).
– Inddrivelsesloven (Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 med senere ændringer).
– Inddrivelsesbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer).
– Børnebidragsloven (Lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1815 af 23. december 2015 med senere ændringer).

– Ægteskabsloven (Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 87 af 29. januar 2019 med senere ændringer).
– Ægtefælleloven (Lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold med senere ændringer). Loven trådte i kraft den 1. januar 2018, hvor den afløste retsvirkningsloven (Lov om ægteskabets retsvirkninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 1814 af 23. december 2015).
– Bidragsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om børne- og ægtefællebidrag som ændret ved bekendtgørelse nr. 113 af 8. februar 2016).
– Vejledning om børne- og ægtefællebidrag.
– Vejledning om international kompetence i sager om børne- og ægtefællebidrag.
– Vejledning om forkyndelse i sager om børne- og ægtefællebidrag.
– Børnetilskudsloven (Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019).
– Den juridiske vejledning, som Skatteforvaltningen udgiver, punkt G. A. om inddrivelse. Vejledningen findes på https://skat.dk.
– Lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 1507 af 6. december 2016 med senere ændringer.
– Aktivloven (Lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017 med senere ændringer).
– Vejledning om opkrævning af danske bidragskrav.
– Vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v.
– Retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 14. november 2018 med senere ændringer.

2.3. Begreber

I vejledningen anvendes følgende begreber:

Bidragsmodtageren: Den, der har ret til at anmode om opkrævning og inddrivelse af et underholdsbidrag. I konventionerne m.v. anvendes den bidragsberettigede i stedet for bidragsmodtageren.

Bidragsbetaleren: Den, der skal betale underholdsbidrag. I konventionerne m.v. anvendes den bidragsforpligtigede i stedet for bidragsbetaleren.

Bidragsafgørelse: Bidragsafgørelser omfatter afgørelser og aftaler, herunder domme og retsforlig, om børne- og ægtefællebidrag, medmindre andet udtrykkeligt er anført.

Bidragskrav: Krav på børne- og ægtefællebidrag, der følger af en bidragsafgørelse.

Underholdsbidrag: I denne vejledning omfatter underholdsbidrag børnebidrag efter børnebidragsloven, herunder særbidrag og uddannelsesbidrag, samt ægtefællebidrag efter ægteskabsloven og ægtefælleloven.

Opkrævning: Opkrævning af bidragskrav omfatter for det første udsendelse af opkrævning til bidragsbetaleren med opfordring til at betale bidragsgælden. Opkrævning omfatter for det andet opfordring til bidragsbetalere, der ikke kan betale gælden, til at indgå aftale om afvikling af gælden, indgåelse af betalingsaftaler og afdragsordninger, kontrol af, om betaling sker, samt udsendelse af rykkere ved manglende overholdelse af betalingsordninger. Opkrævning kan også omfatte afgørelse af indsigelser mod eksistensen og størrelsen af det bidragskrav, der opkræves.

Inddrivelse: Ved inddrivelse forstås anvendelse af de midler til inddrivelse af bidragskrav, der findes i det land, hvor bidraget søges inddrevet.

Inddrivelseslandet: Det land, hvor en afgørelse om børne- og ægtefællebidrag søges fuldbyrdet, og hvor det bidragskrav, der følger af afgørelsen, søges inddrevet.

Anerkendelse: Når en dansk bidragsafgørelse anerkendes i udlandet, tillægges den gennem konventionssamarbejdet som udgangspunkt retskraft som en tilsvarende bidragsafgørelse, der er truffet i inddrivelseslandet. Anerkendelse af den danske afgørelse er som udgangspunkt en forudsætning for fuldbyrdelse af afgørelsen i et andet konventionsland.

Eksigibilitet: En dansk afgørelse, der opfylder betingelserne for anerkendelse i et andet konventionsland, kan erklæres eksigibel (fuldbyrdelig), og herefter vil afgørelsen kunne fuldbyrdes i det pågældende land på samme måde som en tilsvarende national bidragsafgørelse.

Fuldbyrdelse: Konventionerne m.v. om underholdspligt vedrører fuldbyrdelse af en afgørelse om underholdsbidrag. Ved fuldbyrdelsen af afgørelsen søges det bidragskrav, der følger af afgørelsen, inddrevet.

Oprindelseslandet: Det land, hvor en afgørelse er truffet, eller hvor en aftale er indgået.

2.4. De involverede myndigheder

Familieretshuset er efter § 3, stk. 1, i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen centralmyndighed i relation til den nordiske inddrivelseskonvention, Haagerkonventionerne og FN-konventionen. Der er ikke udpeget en dansk centralmyndighed for underholdspligtforordningen, men Familieretshuset varetager i forhold til forordningen centralmyndighedsopgaverne.

Som centralmyndighed skal Familieretshuset navnligt modtage og videresende anmodninger m.v. og samarbejde med de øvrige centralmyndighederne både i konkrete sager og om generelle spørgsmål. Det følger dog af § 3, stk. 2, i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen, at restanceinddrivelsesmyndigheden (Gældsstyrelsen) varetager opgaven med at fremsætte anmodninger om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet.

Familieretshuset og *familieretten* træffer afgørelse om fastsættelse og ændring af børne- og ægtefællebidrag samt visse afgørelser i relation til inddrivelse i Danmark af udenlandske bidragskrav. Der henvises til punkt 2.6.

Herudover bistår Familieretshuset de øvrige myndigheder med at fremskaffe oplysninger til brug for inddrivelsessager i udlandet, herunder udfærdigelse af diverse erklæringer m.v.

Familieretten træffer også afgørelse i sager om prøvelse af afgørelser om bidrag, som Familieretshuset har truffet.

Udbetaling Danmark opkræver efter anmodning krav på underholdsbidrag på grundlag af en dansk afgørelse eller aftale. Der henvises til § 2, 1. pkt., i bidragsopkrævningsloven og til vejledning om opkrævning af danske bidragskrav.

Endvidere udbetaler Udbetaling Danmark efter § 11 i børnetilskudsloven børnebidrag forskudsvis – dog højst normalbidraget. Efter § 15 i børnetilskudsloven udbetaler Udbetaling Danmark også forskudsvist særlige bidrag, som efter § 19 i børnebidragsloven er pålagt til udgifterne ved fødslen og morens underhold før og efter fødslen samt særlige bidrag, som efter § 15 i børnebidragsloven er pålagt i anledning af barnets dåb, konfirmation, sygdom eller begravelse eller i anden særlig anledning. Når et børnebidrag er udbetalt forskudsvist, indtræder Udbetaling Danmark i retten til at indkræve bidraget, jf. § 18 i børnetilskudsloven.

Gældsstyrelsen, der varetager restanceinddrivelsesmyndighedens opgaver efter inddrivelsesloven, står for inddrivelsen i Danmark af danske og udenlandske bidragskrav.

Efter § 3, stk. 2, i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen varetager Gældsstyrelsen også opgaven med at fremsende anmodninger om inddrivelse i udlandet af danske bidragskrav.

Endvidere varetager Gældsstyrelsen opgaven med fremsendelse af anmodninger om inddrivelse i udlandet af bidragskrav baseret på udenlandske bidragsafgørelser, jf. § 6, § 9, stk. 2 og § 11 i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen. Der henvises til vejledningens punkt 14.

2.5. Valg af inddrivelsesinstrument

Den nordiske inddrivelseskonvention, underholdspligtforordningen og Haagerkonventionerne er fuldbyrdelseskonventioner. Dette betyder, at konventionsstaterne er forpligtede til at inddrive krav på underholdsbidrag på baggrund af en udenlandsk bidragsafgørelse, eksempelvis en dansk afgørelse, hvis betingelserne i konventionen m.v. er opfyldte. Det er således det udenlandske bidragsdokument, der danner grundlag for inddrivelsen.

I forholdet mellem Danmark og de øvrige EU-medlemsstater erstatter underholdspligtforordningen Haagerkonventionerne af 1973 og 1958. Det betyder, at sager om inddrivelse af bidrag i en EU-medlemsstat skal behandles efter forordningen. Inddrivelse af bidrag i Finland og Sverige kan dog behandles efter den nordiske inddrivelseskonvention, jf. artikel 69, stk. 3, i underholdspligtforordningen.

Hvis hverken underholdspligtforordningen eller den nordiske inddrivelseskonvention finder anvendelse, søges inddrivelsen som udgangspunkt gennemført efter Haagerkonventionen af 1973.

FN-konventionen er i modsætning til ovennævnte konventioner m.v. alene en retshjælpskonvention. Konventionen indeholder således ikke en pligt til at anerkende og fuldbyrde bidragsafgørelser fra andre konventionsstater. Konventionen har alene til formål at lette inddrivelsen af bidrag ved hjælp af inddrivelseslandets eget bidrags- og inddrivelsessystem. Da inddrivelseskonventionerne m.v. i forhold til Danmark ikke indeholder bestemmelser om administrativt samarbejde, kan FN-konventionen udgøre det formelle grundlag for fremsendelse af inddrivelsesanmodninger til andre lande. I praksis drejer det sig om anmodninger om inddrivelse efter underholdspligtforordningen og Haagerkonventionen af 1973.

2.6. Administrativt samarbejde

Det administrative samarbejde om konventionerne m.v. er forankret i de centralmyndigheder, som de deltagende stater har udpeget.

Samarbejdet mellem centralmyndighederne har generelt til formål at fremme samarbejdet efter konventionerne m.v. mellem de kompetente myndigheder i konventionsstaterne.

I relation til konkrete inddrivelsessager modtager og videresender centralmyndighederne anmodninger om inddrivelse. En anmodning om inddrivelse i udlandet af et dansk bidragskrav sendes derfor som udgangspunkt til centralmyndigheden i den stat, hvor inddrivelsen skal foregå. Centralmyndigheden sørger for videresendelse af anmodningen til den myndighed, der skal foreståinddrivelsen.

Flere steder i vejledningen er det nævnt, at det kan være nødvendigt at indhente oplysning om udenlandsk ret, f.eks. om forældelsesreglerne i det land, hvor et bidragskrav søges inddrevet. Hverken den nordiske inddrivelseskonvention, Haagerkonventionerne og FN-konventionen indeholder regler om samarbejde om indhentelse af sådanne oplysninger.

Underholdspligtforordningen indeholder i kapitel VII bestemmelser om samarbejde mellem centralmyndighederne i EU-medlemsstaterne, herunder om indhentelse af oplysninger, men disse bestemmelser finder ikke anvendelse for Danmark, jf. punkt 7.1.

Danske myndigheder kan søge at fremskaffe oplysninger om udenlandsk ret gennem centralmyndigheden for den pågældende konvention i den omhandlede konventionsstat eller gennem den danske ambassade for den pågældende stat.

Er det ikke muligt at indhente oplysningerne fra centralmyndigheden eller ambassaden, kan oplysningerne søges indhentet gennem den i Haag den 18. marts 1970 vedtagne konvention om bevisoptagelse i udlandet i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, jf. bekendtgørelse nr. 117 af 7. december 1973, Lovtidende C. Oplysninger om konventionen findes på hcch.net.

2.7. Oversættelse og tolkning

Efter artikel 2, stk. 1, i den nordiske sprogkonvention (nordisk konvention af 17. juni 1981 om nordiske statsborgeres ret til at anvende deres eget sprog i et andet nordisk land, jf. bekendtgørelse nr. 16 af 10. marts 1987, Lovtidende C) skal en nordisk borger kunne anvende sit eget sprog ved henvendelse til myndigheder i et andet nordisk land. Samtidig skal myndigheden efter artikel 2, stk. 2, i sprogkonventionen så vidt muligt sørge for, at statsborgere i en anden kontraherende stat får den fornødne tolke- og oversættelseshjælp.

Ved inddrivelse i et af de andre nordiske lande af et bidragskrav, der tilkommer en nordisk statsborger, kan den nordiske myndighed, der behandler sagen, derfor som udgangspunkt ikke kræve, at de dokumenter m.v., der er nødvendige for inddrivelsen, oversættes til det pågældende lands sprog. Myndigheden kan dog efter artikel 3 helt eller delvis kræve omkostningerne til oversættelsen refunderet af den pågældende borger, hvis der foreligger særlige omstændigheder.

3. Opkrævning af bidragskrav

Det følger af § 2, 1. pkt., i bidragsopkrævningsloven, at Udbetaling Danmark efter anmodning foretager opkrævning af børnebidrag og ægtefællebidrag, når bidraget er fastsat ved en dansk bidragsafgørelse. Dette betyder i praksis, at Udbetaling Danmark står for opgørelsen og opkrævningen af følgende danske bidragskrav:
- Forskudsvis udlagte børnebidrag.
- Børne- og ægtefællebidrag, som det offentlige er indtrådt i.
- Private krav på ægtefællebidrag.
- Private krav på børnebidrag, der ikke er udlagt forskudsvis af det offentlige, hvilket typisk drejer sig om aftalte bidrag, uddannelsesbidrag og procenttillæg til normalbidraget.

Udbetaling Danmark varetager som opkrævningsmyndighed bl.a. følgende opgaver:
- Beregning og opgørelse af bidragskravet, herunder stillingtagen til om kravet er helt eller delvist forældet eller bortfaldet.
- Opkrævning af kravet.
- Behandling af indsigelser mod kravet, f.eks. at det er bortfaldet helt eller delvist ved betaling, aftale eller modregning.
- Spørgsmål om henstand og afdragsvis betaling.
- Overdragelse af kravet til Gældsstyrelsen.

Endvidere udbetaler Udbetaling Danmark børnebidraget forskudsvis, når betingelserne herfor i kapitel 3 i børnetilskudsloven er opfyldte, dog højst normalbidraget. Når bidraget er udbetalt forskudsvist, indtræder Udbetaling Danmark i retten til at opkræve bidraget.

I relation til inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet følger det af § 2, stk. 1, nr. 1, og § 4 i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen, at Udbetaling Danmark foretager opkrævning på grundlag af en

dansk afgørelse om børne- eller ægtefællebidrag, når bidragsmodtageren bor eller opholder sig i Danmark. Opkrævningen foretages, uanset hvor bidragsbetaleren bor.

Når Udbetaling Danmark har udtømt mulighederne for at opkræve bidragskravet, overdrages sagen til Gældsstyrelsen til inddrivelse. Der henvises til § 2, stk. 3, i inddrivelsesloven, hvorefter bidragskravet overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført.

Ved overdragelsen af sagen til Gældsstyrelsen fremsender Udbetaling Danmark bidragsafgørelsen og en opgørelse af bidragskravet til Gældsstyrelsen. Der skal udarbejdes en opgørelse af bidragskravet for hver bidragsmodtager, og de enkelte krav skal være fordelt på private og offentlige krav. Endelig skal det fremgå af opgørelsen, hvilke perioder den omhandler.

Udbetaling Danmark kan ikke overdrage en sag til inddrivelse, hvis bidragsbetalerens adresse er ukendt. Bor bidragsbetaleren ikke i Danmark, og er bidragsbetalerens adresse og opholdssted ukendt, kan Udbetaling Danmark søge at fremskaffe adresse- og opholdsoplysningerne gennem centralmyndigheden i det land, hvor bidragsbetaleren formodes at bo eller opholde sig.

Udbetaling Danmarks opkrævningsopgaver og muligheden for at påklage Udbetaling Danmarks afgørelser i opkrævningssager er nærmere beskrevet i vejledning om opkrævning af danske bidragskrav.

4. Inddrivelse i Danmark eller udlandet

Når Gældsstyrelsen modtager et bidragskrav til inddrivelse, anmoder Gældsstyrelsen bidragsbetaleren om at betale bidragskravet eller indgå en afdragsordning.

Lykkes dette ikke, og bor bidragsbetaleren ikke i Danmark, undersøger Gældsstyrelsen, om bidragsbetaleren har aktiver i Danmark, som vil kunne være genstand for udpantning efter § 11 i inddrivelsesloven, eller modtager løn m.v., som vil kunne være genstand for indeholdelse efter § 10 i inddrivelsesloven.

Er dette ikke tilfældet, tager Gældsstyrelsen stilling til, om der er grundlag for at søge bidragskravet inddrevet i udlandet gennem konventionssamarbejdet om inddrivelse af krav på underholdsbidrag. Inddrivelse kan både foretages i bidragsbetalerens bopæls- eller opholdsland og i lande, hvor bidragsbetaleren har aktiver, lønindtægt m.v.

Efter inddrivelseslovgivningen kan Gældsstyrelsens valg af inddrivelsesmiddel ikke påklages, da der er tale om et processuelt skridt i forvaltningslovens forstand.

Gældsstyrelsen har navnlig følgende opgaver i forbindelse med inddrivelse i udlandet på grundlag af det internationale samarbejde om inddrivelse af underholdsbidrag:
- Gældsstyrelsen skal opgøre kravet. Der henvises til punkt 5.
- Gældsstyrelsen skal beslutte, hvilket inddrivelsesinstrument der skal anvendes, jf. punkt 2.5. Hvis kravet helt eller delvist tilkommer det offentlige, skal det overvejes, om der er mulighed for at få det inddrevet, jf. punkt 11 om FN-konventionen.
- Gældsstyrelsen skal indhente de relevante dokumenter og udarbejde anmodningen om inddrivelse efter den pågældende konvention m.v.
- Gældsstyrelsen sender anmodningen om inddrivelse til den kompetente udenlandske myndighed.

5. Opgørelse af et bidragskrav

Ved fremsendelsen af et bidragskrav til inddrivelse i udlandet skal Gældsstyrelsen ajourføre den opgørelse af bidragskravet, som Gældsstyrelsen har modtaget fra Udbetaling Danmark, jf. punkt 3. Bidragskravet skal fortsat være opgjort for hver bidragsmodtager, herunder for hvert barn, og de enkelte krav skal

være fordelt på private og offentlige krav. Endelig skal det fremgå af opgørelsen, hvilke perioder den omhandler.

Opgørelsen skal for det første omfatte bidragskravet, der skal være opdateret frem til fremsendelsestidspunktet. Opgørelsen skal endvidere indeholde oplysning om de bidrag, der forfalder i fremtiden, herunder oplysninger om bidragenes størrelse og forfaldstidspunkter samt om, hvordan bidraget indekseres.

Opgørelsen skal endvidere indeholde oplysning om, hvornår bidraget bortfalder. Dette er beskrevet i punkt 2.4.2.1. i vejledning om opkrævning af danske bidragskrav, der indeholder en oversigt over, hvornår børne- og ægtefællebidrag automatisk bortfalder efter dansk ret, f.eks. at børnebidrag bortfalder, når barnet fylder 18 år, og at ægtefællebidrag bortfalder, hvis bidragsmodtageren indgår nyt ægteskab.

5.1. Løbende bidrag

Størrelsen af et løbende børnebidrag fastsættes efter § 14, stk. 1, i børnebidragsloven, jf. § 14 i børnetilskudsloven, som udgangspunkt til normalbidraget. Højere børnebidrag fastsættes som udgangspunkt som et tillæg til normalbidraget. Normalbidraget reguleres (indekseres) hvert år pr. 1. januar efter § 25 a i børnetilskudsloven. Oplysning om størrelsen af normalbidraget gennem årene findes på www.familieretshuset.dk.

Derimod sker der ikke lovbestemt indeksering af ægtefællebidrag.

Bemærk, at en aftale om børnebidrag kan indeholde en anden indeksering, og at en aftale om ægtefællebidrag kan indeholde indeksering.

Når en anmodning om inddrivelse af børnebidrag i udlandet også omfatter bidrag, der forfalder i fremtiden, skal anmodningen indeholde oplysning om, at de fremtidige bidrag indekseres. Gældsstyrelsen skal sørge for, at de udenlandske inddrivelsesmyndigheder orienteres om de årlige reguleringer af normalbidraget og reguleringens betydning for størrelsen af det løbende bidrag. Denne orientering kan gives enten generelt til centralmyndighederne i de lande, hvor der verserer inddrivelsessager, eller til de enkelte inddrivelsesmyndigheder med henvisning til de relevante verserende sager.

The European Judicial Network (EJN) på civil- og handelsretlige område har udarbejdet en standardblanket til brug for opgørelsen af bidragsrestancer. Blanketten findes på https://e-justice.europa.eu/content_maintenance_obligations_forms-274-da.do. Blanketten indeholder en vejledning om, hvordan den udfyldes. Uanset at blanketten henviser til artikel 20, stk. 1, litra c, i underholdspligtforordningen vedrørende sager efter forordningens kapitel IV, afdeling 1, kan blanketten anvendes ved anmodninger efter forordningens kapitel IV, afdeling 2, samt i tillempet form i sager efter den nordiske inddrivelseskonvention og Haagerkonventionerne.

5.2. Forældelse

Ved udarbejdelsen af opgørelsen af et bidragskrav skal Gældsstyrelsen påse, at kravet ikke er helt eller delvist forældet.

Når et dansk bidragskrav søges inddrevet i udlandet, afgøres det efter lovvalgsreglerne i relation til forældelse i det land, hvor kravet søges inddrevet, efter hvilket lands forældelsesregler spørgsmål om forældelse af bidragskravet skal afgøres. Efter disse lovvalgsregler skal forældelsen eksempelvis afgøres efter forældelsesreglerne i inddrivelseslandet eller efter forældelsesreglerne i det land, hvor afgørelsen er truffet.

Det bemærkes, at efter artikel 21, stk. 2, 1. afsnit, i underholdspligtforordningen afgøres forældelsen efter domsstatens eller fuldbyrdelsesstatens lov, alt efter hvilken lov der indeholder den længste forældelses-

frist. Denne bestemmelse gælder ikke ved inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet, da bestemmelsen er omfattet af forordningens kapitel IV, afdeling 1, der ikke finder anvendelse for Danmark, jf. punkt 7.3.1., men bestemmelsen illustrerer problemstillingen.

Selvom et bidragskrav er forældet efter dansk ret, er der således ikke noget til hinder for at søge det inddrevet i udlandet, hvis det ikke er forældet i inddrivelseslandet. Er bidraget forældet efter dansk ret, bør det således undersøges, om det også er forældet efter forældelsesreglerne i inddrivelseslandet.

6. Offentlige myndigheders ret til inddrivelse

I det følgende gennemgås reglerne i de enkelte konventioner m.v. for, at offentlige myndigheder, der efter dansk ret er indtrådt i retten til at inddrive et bidrag, kan anmode om, at bidraget inddrives i udlandet.

Det drejer sig navnligt om Udbetaling Danmarks ret til at søge børnebidrag, der er udbetalt forskudsvist efter børnetilskudsloven, inddrevet.

6.1. Underholdspligtforordningen

Det følger af artikel 64 i underholdspligtforordningen, at en offentlig myndighed kan anmode om inddrivelse af bidrag i det omfang, myndigheden har udbetalt ydelser til bidragsmodtageren i stedet for underholdsbidrag, hvis dette følger af loven i den EU-medlemsstat, hvor den udbetalende myndighed befinder sig.

Til brug for inddrivelse i en anden EU-medlemsstat skal der fremsendes dokumentation for Udbetaling Danmarks ret til at kræve betaling af de forskudsvist udlagte bidrag.

6.2. Den nordiske inddrivelseskonvention

Den følger af artikel 2 i den nordiske inddrivelseskonventionen, at konventionen også finder anvendelse på inddrivelse af bidrag, som en myndighed har udbetalt forskudsvis.

Der er ikke i konventionen fastsat regler om fremsendelse af dokumentation for, at en offentlig myndighed er berettiget til at søge et forskudsvist udlagt bidrag inddrevet.

6.3. Haagerkonventionerne

Det følger af artikel 19 i Haagerkonventionen af 1973, at en offentlig myndighed, der forskudsvist har udbetalt bidrag til bidragsmodtageren, kan søge disse bidrag inddrevet efter konventionen. Det er en betingelse herfor, at der er truffet en afgørelse om bidraget i en sag mellem bidragsmodtageren og bidragsbetaleren.

Er afgørelsen om bidrag alene truffet efter anmodning fra en myndighed, der kræver refusion af bidrag, som myndigheden har udlagt til bidragsmodtageren, er retten til inddrivelse i udlandet efter artikel 18 også betinget af, at underholdspligten mellem bidragsbetaleren og bidragsmodtageren er fastsat i den lov, der er anvendelig efter de internationale privatretlige regler i inddrivelsesstaten. Denne bestemmelse omfatter børnebidrag, der efter § 18, stk. 2, i børnebidragsloven er fastsat efter anmodning fra en offentlig myndighed, og børne- og ægtefællebidrag, der tilsvarende er fastsat efter § 97 i aktivloven.

Haagerkonventionen af 1958 indeholder ikke bestemmelser om en offentlig myndigheds adgang til at søge forskudsvist udbetalte bidrag inddrevet. Der ses således ikke at være noget til hinder for at søge offentlige krav inddrevet gennem konventionen.

7. Inddrivelse efter underholdspligtforordningen

7.1. Generelt

Ved underholdspligtforordningen har alle EU-medlemsstater forpligtet sig til at inddrive bidragskrav på grundlag af bidragsafgørelser fra de andre medlemsstater.

Inddrivelsen sker efter den lovgivning, som gælder i den stat, hvor inddrivelsen skal finde sted.

Underholdspligtforordningen er omfattet af Danmarks retsforbehold og gælder derfor ikke for Danmark. Det fremgår dog af § 1, stk. 1, i lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018, at bestemmelserne i forordningen gælder her i landet. Efter lovens § 1, stk. 2, gælder forordningens kapitel III om lovvalg og kapitel VII om samarbejde mellem centralmyndigheder ikke her i landet. Bestemmelserne i forordningens artikel 2 om definitioner og kapitel IX om almindelige og afsluttende bestemmelser gælder kun, i det omfang de vedrører kompetence, anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser samt adgang til domstolsprøvelse.

Til forordningen er knyttet Haagerprotokollen af 23. november 2007 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (Haagerprotokollen af 2007). Alle EU-medlemsstaterne har tiltrådt denne protokol, bortset fra Storbritannien og Danmark. Protokollen er optrykt i Den Europæiske Unions Tidende, L 192 af 16. december 2009, side 51.

Anmodning om inddrivelse efter underholdspligtforordningen fremsendes under henvisning til FN-konventionen af 1956, jf. punkt 11. Dette forudsætter dog, at FN-konventionen gælder for inddrivelseslandet.

7.2. Forordningens anvendelsesområde

Efter forordningens artikel 1, stk. 1, finder forordningen anvendelse på underholdspligt, der udspringer af et familieforhold, slægtskab, ægteskab eller svogerskab.

Det følger af artikel 2, stk. 1, nr. 1-3, at forordningen finder anvendelse på retsafgørelser, retsforlig, og officielt bekræftede dokumenter.

Et officielt bekræftet dokument er efter artikel 2, stk. 1, nr. 3, for det første et dokument vedrørende underholdspligt, der er udstedt eller registreret som et officielt bekræftet dokument, hvor den officielle bekræftelse vedrører underskriften og dokumentets indhold og er foretaget af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil. Sådanne dokumenter udstedes ikke i Danmark.

Et officielt bekræftet dokument er for det andet en aftale om underholdspligt, som er indgået for en administrativ myndighed, eller som er bekræftet af en sådan myndighed.

I dansk ret omfatter officielt bekræftede dokumenter bidragsresolutioner udstedt af Familieretshuset og tidligere også Statsforvaltningen m.v.

Bidragsaftaler, som parterne har indgået i Danmark, og som ikke er en del af et retsforlig eller indeholdt i en bidragsresolution, der er udstedt af Familieretshuset eller Statsforvaltningen m.v., er således ikke omfattede af forordningen.

Forordningen finder som udgangspunkt ikke anvendelse på administrative myndigheder og deres afgørelser. Efter artikel 2, stk. 2, kan begrebet ret dog også omfatte administrative myndigheder med kompetence i sager vedrørende underholdspligt, der opfylder en række betingelser, samt afgørelser truffet af disse myndigheder. Det drejer sig om administrative myndigheder i Finland, Storbritannien og Sverige, der er opført i bilag X til forordningen.

Det fremgår af aftale af 2013 mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Den Europæiske Unions Tidende L 251, 21.9.2013, side 1), at i relation til bilag X i underholdspligtforordningen er de relevante danske myndigheder Statsforvaltningen og Social-, Børne- og Integrationsministeriet (Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen). Danmark har den 12. december 2018 anmodet om, at også Familieretshuset godkendes efter artikel 2, stk. 2.

7.3. Anmodning om inddrivelse efter underholdspligtforordningen

7.3.1. Anvendelsesområde

Forordningens kapitel IV indeholder bestemmelser om anerkendelse, eksigibilitet og fuldbyrdelse af retsafgørelser omfattet af forordningen. Kapitlet er inddelt i 3 afdelinger:
- Afdeling 1 finder anvendelse på afgørelser truffet i en medlemsstat, der er bundet af Haagerprotokollen af 2007.
- Afdeling 2 finder anvendelse på afgørelser truffet i en medlemsstat, der ikke er bundet af Haagerprotokollen af 2007 samt på ældre afgørelser, jf. artikel 75.
- Afdeling 3 indeholder fælles bestemmelser for begge afdelinger.

Da Danmark ikke har tiltrådt Haagerprotokollen af 2007, skal anmodning om inddrivelse af danske bidragskrav efter underholdspligtforordningen fremsendes efter kapitel IV, afdeling 2 (artikel 23-38).

Efter artikel 75 finder forordningen som udgangspunkt kun anvendelse på retssager m.v., der er anlagt fra og med den 18. juni 2011.

Efter forordningens artikel 75, stk. 2, finder reglerne i forordningens kapitel IV, afdeling 2, anvendelse for følgende afgørelser:
- Afgørelser truffet i EU-medlemsstaterne inden den 18. juni 2011, hvis der er anmodet om anerkendelse og en afgørelse om eksigibilitet fra denne dato.
- Afgørelser truffet fra og med den 18. juni 2011 som følge af procedurer, der er indledt inden denne dato.

I relation til begge situationer er det en betingelse, at afgørelsen var omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen) for så vidt angår anerkendelse og fuldbyrdelse.

Denne betingelse er opfyldt, hvis at afgørelsen var omfattet af Bruxelles I-forordningen i forholdet mellem Danmark og det land, hvor inddrivelsen skal foretages. Bruxelles I-forordningen trådte i kraft for Danmark den 1. juli 2007 som følge af en aftale mellem EU og Danmark. Det betyder, at underholdspligtforordningens kapitel IV, afdeling 2, finder anvendelse på anmodninger om inddrivelse på grundlag af danske bidragsafgørelser, der er omfattet af overgangsbestemmelsen i artikel 66 i Bruxelles I-forordningen.

I forholdet mellem Danmark og de øvrige EU-medlemsstater indeholder artikel 9 i parallelaftalen vedrørende Bruxelles I-forordningen følgende overgangsbestemmelse, der træder i stedet for forordningens artikel 66:

”Artikel 9

Overgangsbestemmelser

1. Denne aftale finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt efter aftalens ikrafttræden.
2. I forbindelse med retssager, der er anlagt i domsstaten før denne aftales ikrafttræden, skal retsafgørelser, som er truffet efter aftalens ikrafttræden, dog anerkendes og fuldbyrdes i overensstemmelse med denne aftale:
   a) såfremt retssagen i domsstaten er anlagt efter Bruxelles-konventionens eller Lugano-konventionens ikrafttræden i både domsstaten og den medlemsstat, som anmodningen er rettet til
   b) i alle andre tilfælde, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i denne aftale eller i en konvention, der, da sagen blev anlagt, var gældende mellem domsstaten og den medlemsstat, som anmodningen er rettet til. ”

Der henvises til Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, der er offentliggjort som bilag 1 til i lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1282 af 14. november 2018.

7.3.2. Udarbejdelse af en inddrivelsesanmodning

En anmodning om inddrivelse af et dansk bidragskrav efter forordningens kapitel IV, afdeling 2, skal indeholde følgende:
– Fremsendelsesbrev.
– En kopi af bidragsafgørelsen. På dette stadie af sagen kan inddrivelseslandet ikke kræve afgørelsen oversat. Der henvises til artikel 28, stk. 1 og 2.
– Et uddrag af afgørelsen, der er udfærdiget på blanketten i bilag II til forordningen. Blanketten skal være oversat til inddrivelseslandets sprog, jf. nedenfor. Der henvises til artikel 28, stk. 1.
– En opgørelse af bidragskravet, jf. punkt 5.
– Eventuel dokumentation for at Udbetaling Danmark er indtrådt i bidragskravet. Der henvises til artikel 64 og punkt 6.
– Eventuel erklæring fra Civilstyrelsen, hvoraf det fremgår, at bidragsmodtageren var berettiget til fri proces i Danmark, jf. punkt 7.3.3.

Gældsstyrelsen udarbejder fremsendelsesbrevet og sørger for at fremskaffe bilagene. Erklæringen fra Civilstyrelsen indhentes dog af bidragsmodtageren, Hvis Gældsstyrelsen finder behov for erklæringen.

Gældsstyrelsen bør normalt ikke fremsende inddrivelsesanmodningen, før alle relevante bilag foreligger.

Fremsendelsesbrevet

Ved udarbejdelse af fremsendelsesbrevet kan der tages udgangspunkt i forordningens bilag VI.

Der bør om nødvendigt i fremsendelsesbrevet henvises til noterne til bilag II, der indeholder en henvisning til godkendelsen af danske administrative myndigheder, jf. punkt 7.2.

Fremsendelsesbrevet skal endvidere indeholde en anmodning om, at myndighederne i inddrivelseslandet bevilger fri proces, jf. punkt 7.3.3. og beskikker advokat til brug for behandlingen af inddrivelsesanmodningen i inddrivelseslandet.

Hvor det er relevant, skal fremsendelsesbrevet indeholde erklæring om, at sagen er behandlet uden omkostninger ved en administrativ myndighed. Det skal i bilag II anføres, at sagsøgeren (bidragsmodtageren) har fået fri proces ved en administrativ myndighed nævnt i bilag X til forordningen. Der skal således markeres ”ja” i punkt 3.1.5.3. samt eventuelt også i punkt 3.2.5.3. og 3.3.5.3.

Er afgørelsen truffet af domstolene, skal brevet indeholde erklæring om, at bidragsmodtageren havde fået hel eller delvis retshjælp eller havde været fritaget for gebyrer og sagsomkostninger, jf. artikel 47, stk. 2. Oplysning herom indhenter Gældsstyrelsen fra Familieretshuset.

En kopi af afgørelsen

Hvis afgørelsen ikke allerede indgår i inddrivelsessagen, indhenter Gældsstyrelsen den hos Familieretshuset. Det gælder også afgørelser truffet af Statsforvaltningen, Ankestyrelsen, Familiestyrelsen og domstolene.

Et uddrag af afgørelsen, der er udfærdiget på blanketten i bilag II

Bilag II skal udfyldes af den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Er afgørelsen truffet af en myndighed, der ikke længere eksisterer, eller ikke længere behandler bidragssager, f.eks. Statsforvaltningen, Ankestyrelsen og Familiestyrelsen, udfyldes bilag II dog af Familieretshuset.

Hvis bidraget er fastsat ved flere afgørelser gældende for forskellige perioder, skal der udfyldes et bilag II for hver enkelt afgørelse. Der skal også udfærdiges et bilag II for hvert bidrag, hvis der er taget stilling til flere former for bidrag i samme afgørelse, f.eks. ægtefællebidrag og børnebidrag, eller hvis f.eks. en afgørelse vedrører bidrag til flere børn, og bidragene til de enkelte børn er forskellige.

Der kan være behov for at partshøre bidragsmodtageren over udfærdigelsen af bilag II for at sikre, at bidragsmodtageren er indforstået med indholdet af bilaget.

I forbindelse med udfærdigelsen af bilag II orienterer Familieretshuset Gældsstyrelsen om eventuelle verserende sager om ændring af det omhandlede bidrag eller om afgørelser om bidraget, der er truffet efter den afgørelse, der søges inddrevet i udlandet. Familieretshuset orienterer endvidere Gældsstyrelsen, når en verserende sag om bidraget er afsluttet.

Familieretshusets behandling af en ansøgning om ændring af det bidrag, der søges inddrevet, er ikke til hinder for, at Gældsstyrelsen anmoder om inddrivelse af det gældende bidragskrav.

Bilag II findes på alle medlemsstaters sprog på eur-lex http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/? qid=1432112863335&uri=CELEX:32015R0228.

Bilag II kan udfyldes elektronisk på flere sprog på https://e-justice.europa.eu/content_maintenance_obligations_forms-274-da.do.

Ved inddrivelse af børnebidrag skal det i punkt 5.2.1.4., 5.2.2.4. og 5.2.3.4. anføres, at bidraget indekseres.

Ved fremsendelsen af bilag II i udfyldt stand til Gældsstyrelsen oplyser Familieretshuset eller retten, om bidragsbetaleren havde svaret i sagen, eller om der er tale om en udeblivelsesdom som defineret i artikel 11:

”Artikel 11

Prøvelse af sagens antagelse til påkendelse

1. Såfremt en sagsøgt, der har sit sædvanlige opholdssted i en anden stat end den medlemsstat, hvor sagen er anlagt, ikke giver møde, udsætter den kompetente ret sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende

dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

2. Artikel 19 i forordning (EF) nr. 1393/2007 anvendes i stedet for stk. 1 i denne artikel, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes fra én medlemsstat til en anden i medfør af nævnte forordning.
3. Finder forordning (EF) nr. 1393/2007 ikke anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes til udlandet i medfør af nævnte konvention. ”

Den myndighed, der udfylder bilag II, oplyser, at betingelserne i artikel 11 var opfyldte. Der henvises til vejledning om forkyndelse i sager om børne- og ægtefællebidrag.

Disse oplysninger anvendes umiddelbart alene af Gældsstyrelsen for, at Gældsstyrelsen kan sikre sig, at betingelserne for inddrivelse efter underholdspligtforordningen er opfyldte. Hvis den udenlandske inddrivelsesmyndighed anmoder om dokumentation for, at artikel 11 er opfyldt, fremsender Gældsstyrelsen dokumentation herfor.

En opgørelse af bidragskravet

Gældsstyrelsen udarbejder en opgørelse af bidragskravet, jf. punkt 5.

Erklæring fra Civilstyrelsen om bidragsmodtagerens ret til fri proces

Ved inddrivelse af private bidragskrav beder Gældsstyrelsen bidragsmodtageren om at indhente en erklæring hos Civilstyrelsen, hvoraf fremgår, at bidragsmodtageren var berettiget til fri proces i Danmark, jf. punkt 7.3.3.

Oversættelse

Inddrivelsesanmodningen med tilknyttede dokumenter skal være oversat til inddrivelseslandets sprog eller til et sprog, som inddrivelseslandet accepterer.

Oplysning om, hvilke sprog de enkelte medlemsstater accepterer, findes på European Judicial Atlas In Civil Matters: https://e-justice.europa.eu/content_european_judicial_atlas_in_civil_matters-321-en.do.

Ved fremsendelse af anmodningen skal der som nævnt ovenfor ikke fremlægges en oversættelse af afgørelsen. Inddrivelsesmyndigheden skal alene behandle sagen på grundlag af det resumé af afgørelsen, der findes i bilag II, som skal være oversat til inddrivelsesmyndighedens sprog.

Hvis inddrivelsesmyndighedens afgørelse efter artikel 30 om eksigibilitet appelleres, kan appelinstansen efter artikel 28, stk. 2, kræve, at der fremlægges en oversættelse af retsafgørelsen. I så fald skal oversættelsen efter bestemmelsens stk. 3 foretages af en person, som er bemyndiget til at foretage oversættelser.

Efter artikel 66 gælder der den generelle begrænsning i muligheden for at anmode om oversættelse af dokumenter, at den pågældende myndighed skal skønne, at oversættelsen er nødvendig for, at den kan træffe afgørelse, eller for at bidragsbetaleren kan varetage sine interesser under sagen.

7.3.3. Fri proces i inddrivelseslandet

Indledningsvist bemærkes, at bestemmelserne i forordningens kapitel V om adgang til domstolsprøvelse, der navnlig indeholder bestemmelser om fri proces, gælder for Danmark, selvom der i artikel 46 henvises til artikel 56, der vedrører samarbejde mellem centralmyndigheder, og som ikke gælder for Danmark.

Efter artikel 46 ydes der fri proces i alle sager om inddrivelse af børnebidrag til personer under 21 år, når anmodningen fremsættes af bidragsmodtageren. Det bemærkes, at muligheden for at afslå fri proces, hvis der er tale om en anmodning eller appel, som den kompetente myndighed på baggrund af sagens realitet finder åbenlyst ubegrundet, ikke finder anvendelse for inddrivelsessager.

Efter artikel 45 omfatter fri proces efter artikel 46 navnligt følgende omkostninger:
- Bistand til at indbringe sagen for en myndighed eller en ret og repræsentation i retten.
- Fritagelse for eller hjælp til at betale sagsomkostninger og vederlag til personer, der bemyndiges til at udføre retshandlinger under retssagen.
- Modpartens omkostninger, hvis retshjælpsmodtageren taber sagen.
- Tolkning.
- Udgifter til oversættelse af de for sagen nødvendige dokumenter, som retten eller den kompetente myndighed kræver fremlagt, og som retshjælpsmodtageren fremlægger.
- Rejseudgifter, der skal afholdes af retshjælpsmodtageren, når loven eller retten i inddrivelsesstater kræver, at de personer, der er involveret i fremstillingen af retshjælpsmodtagerens sag, giver personligt møde i retten, og retten beslutter, at de pågældende ikke på anden vis kan afgive forklaring på en tilfredsstillende måde.

I sager, der ikke er omfattet af artikel 46, kan der efter artikel 47, stk. 1 og 2, ydes retshjælp efter reglerne i den medlemsstat, hvor sagen behandles, navnlig i relation til foretagelse af en vurdering af sagsøgers midler eller af sagens realitet. Uanset dette har en part, som i domsstaten har fået hel eller delvis retshjælp eller været fritaget for gebyrer og sagsomkostninger i forbindelse med en anerkendelses-, eksigibilitets- eller fuldbyrdelsesprocedure, ret til den mest fordelagtige retshjælp eller den mest omfattende fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i henhold til inddrivelsesstatens lov.

Efter artikel 47, stk. 3, har en part, hvis sag i afgørelsesstaten er blevet behandlet uden omkostninger af en administrativ myndighed, jf. artikel 2, i forbindelse med en eventuel anerkendelses-, eksigibilitets- eller fuldbyrdelsesprocedure ret til den mest fordelagtige retshjælp eller den mest omfattende fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i henhold til inddrivelsesstatens lov. Bidragsmodtageren skal med henblik herpå fremlægge en erklæring fra den kompetente myndighed i den stat, hvor afgørelsen blev truffet om, at de økonomiske betingelser for at få hel eller delvis retshjælp eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger er opfyldte.

Artikel 47, stk. 3, indebærer, at en ægtefællebidragsmodtager har ret til en vis retshjælp i inddrivelsesstaten, hvis ægtefællebidragsmodtageren fremlægger en erklæring om, at vedkommende opfylder de økonomiske betingelser for fri proces i Danmark. Tilsvarende gælder ved uddannelsesbidrag, når bidragsmodtageren er fyldt 21 år, samt ved børnebidrag, hvis der er meddelt afslag på fri proces efter artikel 46.

Efter § 9 i underholdspligtforordningsbekendtgørelsen udstedes denne erklæring af Civilstyrelsen, der vurderer, om betingelserne for fri proces var opfyldte på afgørelsestidspunktet. Vurderingen foretages ud fra § 325 i retsplejeloven. Gældsstyrelsen skal bede bidragsmodtageren om at indhente en sådan erklæring hos Civilstyrelsen. Gældsstyrelsen bør normalt ikke fremsende inddrivelsesanmodningen, før erklæringen foreligger.

Retshjælp efter artikel 47, stk. 3, er ikke fri proces, men giver alene ret til den mest fordelagtige retshjælp eller den mest omfattende fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i henhold til inddrivelsesstatens lov uanset, at sagen i afgørelsesstaten er behandlet uden omkostninger af en administrativ myndighed.

Oplysninger om EU-medlemsstaternes retshjælpssystemer findes på http://ec.europa.eu/civiljustice/legal_aid/legal_aid_gen_da. htm

7.3.4. Indhentelse af oplysninger om en part i andre EU-medlemslande

Underholdspligtforordningen indeholder i kapitel VII regler om samarbejde mellem centralmyndigheder, herunder et samarbejde om udveksling af oplysninger, der er nødvendige for behandlingen af en inddrivelsessag, når inddrivelsen skal foretages i en anden EU-medlemsstat. Kapitel VII gælder ikke for Danmark.

Med henblik på at få et bidragskrav inddrevet i en bestemt stat kan en centralmyndighed efter artikel 61, stk. 2, anmode om oplysninger om en parts adresse og om bidragsbetalerens indkomst, formueforhold, arbejdsgiver og bankkonto. Der kan alene anmodes om oplysninger om bidragsbetalerens formueforhold, hvis de foreliggende oplysninger om bidragsbetalerens indkomst, arbejdsgiver og bankkonto er utilstrækkelige til at vurdere, om der er grundlag for søge bidragskravet inddrevet i den pågældende stat.

En anmodning om oplysninger om bidragsbetalerens indkomst eller identifikation af bidragsbetalerens arbejdsgiver og bankkonto forudsætter endvidere, at der fremlægges en kopi af bidragsafgørelsen.

Selv om kapitel VII i underholdspligtforordningen ikke gælder for Danmark, er der ikke noget til hinder for, at Gældsstyrelsen anmoder centralmyndighederne i de andre EU-medlemsstater om sådanne oplysninger. I så fald bør Gældsstyrelsen fremsende anmodningen ved anvendelse af bilag V til forordningen. Det bemærkes dog, at den pågældende centralmyndighed ikke er forpligtet til at fremsende oplysningerne.

7.4. Behandlingen af inddrivelsessagen i udlandet

Når en centralmyndighed i udlandet modtager en inddrivelsesanmodning, fremsender centralmyndigheden anmodningen til den relevante inddrivelsesmyndighed i det pågældende land.

Den danske bidragsafgørelse skal som udgangspunkt erklæres for eksigibel senest inden 30 dage efter, at den udenlandske inddrivelsesmyndighed har modtaget de nødvendige dokumenter, jf. punkt 7.3.2. Bidragsbetaleren kan ikke på dette tidspunkt fremsætte indsigelser. Afgørelsen om eksigibilitet skal straks meddeles Gældsstyrelsen og forkyndes for modparten (bidragsbetaleren). Afgørelsen om eksigibilitet kan appelleres af begge parter inden 30 dage efter, at afgørelsen er blevet forkyndt for dem. Hvis en part bor i en anden medlemsstat, end den stat, som har truffet afgørelse om eksigibilitet, er fristen 45 dage. Fristen er ufravigelig. Appel skal indgives til den ret, som fremgår af inddrivelsesstatens oplysninger efter artikel 71. Oplysninger om appel efter artikel 71 findes her: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/mo_courtsapplication_da. jsp#statePage0.

Den myndighed, som behandler appellen, skal som alt overvejende hovedregel træffe afgørelse inden 90 dage fra appellens indgivelse. Myndigheden kan træffe afgørelse om delvis eksigibilitet.

Oplysninger om de enkelte medlemsstaters inddrivelsesprocedurer i sager efter underholdspligtforordningen findes på e-justice portalen: https://e-justice.europa.eu/content_maintenance_claims-47-en.do.

Der henvises endvidere til artikel 30-34 i forordningen og punkt 4.3.3. i vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v.

7.5. Indsigelser

Bidragsbetaleren kan under behandlingen af sagen i inddrivelseslandet fremsætte indsigelser vedrørende anerkendelsen af afgørelsen og om bidragskravets eksistens og størrelse.

Efter artikel 42 kan afgørelsen i forbindelse med inddrivelsen ikke efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Om danske myndigheders håndtering af indsigelser fra bidragsbetaleren henvises til punkt 13.

Punkt 4.3.3. og 4.3.4. i vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v. indeholder en beskrivelse af de indsigelser, der typisk fremsættes i sager om inddrivelse af underholdsbidrag.

7.5.1. Indsigelser mod anerkendelse af en afgørelse

Efter artikel 24 kan en udenlandsk afgørelse ikke anerkendes – og dermed ikke erklæres eksigibel – i følgende situationer:

a) Hvis anerkendelse af den udenlandske afgørelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i inddrivelsesstaten (ordre public). Efterprøvelsen af grundlæggende retsprincipper kan ikke foretages i forhold til afgørelsesmyndighedens internationale kompetence.
b) Hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for bidragsbetaleren i så god tid og på en sådan måde, at bidragsbetaleren har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre bidragsbetaleren har undladt at tage skridt til at anfægte afgørelsen, selv om bidragsbetaleren havde mulighed for at gøre det. Der henvises til artikel 11.
c) Hvis afgørelsen er uforenelig med en afgørelse truffet mellem de samme parter i inddrivelseslandet.
d) Hvis afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der tidligere er truffet i en anden EU-medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere afgørelse opfylder betingelserne for at blive anerkendt i inddrivelseslandet.

En afgørelse, der ændrer en tidligere afgørelse om bidrag som følge af ændrede omstændigheder, anses ikke for at være en uforenelig afgørelse i relation til punkt c eller d.

7.5.2. Indsigelser mod bidragskravets eksistens og størrelse

En indsigelse mod bidragskravets eksistens og størrelse kan f.eks. vedrøre følgende:

– Bidraget er bortfaldet efter loven i den stat, hvor afgørelsen er truffet.
– Bidraget er bortfaldet ved en senere afgørelse.
– Bidraget er betalt, herunder ved modregning.
– Bidragets størrelse er opgjort forkert, f.eks. på grund af fejl ved indeksering eller kursomregning.
– Bidraget er bortfaldet ved en senere aftale.
– Ændrede forhold hos en af parterne.

8. Inddrivelse efter den nordiske konvention

8.1. Generelt

Den nordiske inddrivelseskonvention er en fuldbyrdelseskonvention, hvorefter de nordiske lande har forpligtet sig til at inddrive bidrag på grundlag af de andre nordiske landes bidragsafgørelser.

Inddrivelsen sker efter den lovgivning, som gælder i det land, hvor inddrivelsen skal finde sted.

8.2. Konventionens anvendelsesområde

Konventionen omfatter efter artikel 1 underholdsbidrag til:

– Nuværende ægtefælle.
– Tidligere ægtefælle.
– Barn.
– Stedbarn.
– Barnets mor.

Endvidere omfatter konventionen efter artikel 5 bidrag til barselfærd samt til barnets uddannelse, dåb, konfirmation, sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning.

Det er ikke en betingelse for inddrivelse efter konventionen, at der er tale om en bidragstype, som kendes i inddrivelseslandet. Det afgørende er alene, at det pågældende bidrag kan inddrives i oprindelseslandet.

8.3. Anmodning om inddrivelse efter den nordiske inddrivelseskonvention

En anmodning om inddrivelse af dansk bidragskrav efter konventionen skal indeholde følgende:
- Anmodningsblanket.
- En kopi af afgørelsen.
- En opgørelse af bidragskravet, jf. punkt 5.
- Eventuel dokumentation for at Udbetaling Danmark er indtrådt i bidragskravet. Der henvises til punkt 6.

Med hensyn til oversættelse af dokumenterne henvises til beskrivelsen i punkt 2.7. om artikel 2 i den nordiske sprogkonvention.

8.4. Behandlingen af inddrivelsessagen i udlandet

Inddrivelsen sker ifølge artikel 4 efter loven i det land, hvor inddrivelsen skal finde sted. Inddrivelse sker som udgangspunkt direkte på grundlag af afgørelsen.

Inddrivelsen skal foregå uden udgift for bidragsbetaleren, medmindre der iværksættes fuldbyrdelse efter reglerne om tvangsfuldbyrdelse i fast ejendom.

8.5. Indsigelser

Den nordiske inddrivelseskonvention indeholder ikke bestemmelser om afslag på inddrivelse af afgørelser fra de øvrige nordiske lande.

Den oprindelige bestemmelse i artikel 1, stk. 2, om afslag på inddrivelse, når den udenlandske afgørelse var i strid med en anden afgørelse om bidraget, blev ophævet ved overenskomsten fra 2000. Uanset dette kan et nordisk bidrag ikke inddrives, i det omfang der i inddrivelseslandet er truffet en anden afgørelse om bidraget, f.eks. en afgørelse om at nedsætte bidraget. Det samme gælder en udenlandsk bidragsafgørelse, der anerkendes i inddrivelseslandet.

Det fremgår af artikel 69, stk. 3, i underholdspligtforordningen, at Danmark, Finland og Sverige i deres indbyrdes forhold fortsat kan anvende den nordiske inddrivelseskonvention, men anvendelsen af konventionen kan dog ikke fratage bidragsbetaleren den beskyttelse, som forordningens artikel 19 og 21 giver bidragsbetaleren:
- Artikel 19 handler om mulighed for genoptagelse af udeblivelsesdomme og er beskrevet i punkt 4.2.3. og 4.2.6. i vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v.
- Artikel 21 handler om indsigelser mod bidragskravets eksistens og størrelse og er behandlet i punkt 4.2.5.3.2. i vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v.

I forhold til inddrivelse i Island og Norge må det antages, at inddrivelse i hvert fald kan nægtes, hvis afgørelsen er truffet, uden at modparten har været til stede (udeblivelsesdom), og bidragsbetaleren ikke inden afgørelsen var blevet gjort bekendt med kravet i så god tid, at vedkommende havde mulighed for at varetage sine interesser i sagen.

Med hensyn til indsigelser mod bidragskravets eksistens og størrelse henvises til punkt 7.5.2.

Om danske myndigheders håndtering af indsigelser fra bidragsbetaleren henvises til punkt 13.

9. Inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1973

9.1. Generelt

Haagerkonventionen af 1973 er i lighed med den nordiske inddrivelseskonvention og underholdspligtforordningen en fuldbyrdelseskonvention. De stater, der har ratificeret konventionen, er forpligtede til at inddrive bidrag på grundlag af andre konventionsstaters afgørelser, hvis betingelserne i konventionen er opfyldte.

Inddrivelsen sker efter den lovgivning, som gælder i det land, hvor inddrivelsen skal finde sted.

I relation til Danmark finder Haagerkonventionen af 1973 anvendelse i forhold til Albanien, Australien, Norge, Schweiz, Tyrkiet og Ukraine.

Det bemærkes i relation til Norge, at den nordiske inddrivelseskonvention (se punkt 8) oftest anvendes i stedet for konventionen. I forhold til Schweiz finder Luganokonventionerne af 1988 og 2007 tillige anvendelse, men der er ikke etableret et administrativt samarbejde efter disse konventioner, hvorfor danske myndigheder ikke fremsender inddrivelsesanmodninger under henvisning til disse konventioner.

Endvidere kan Haagerkonventionen af 1973 anvendes på inddrivelse på grundlag af danske bidragsafgørelser, der på grund af deres alder ikke er omfattede af underholdspligtforordningen, jf. punkt 7.3.1.

Anmodning om inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1973 fremsendes under henvisning til FN-konventionen af 1956, jf. punkt 11. Dette forudsætter dog, at FN-konventionen gælder for inddrivelseslandet.

9.2. Konventionens anvendelsesområde

Haagerkonventionen af 1973 omfatter efter artikel 1 i forhold til Danmark bidrag til:
- Nuværende ægtefælle.
- Tidligere ægtefælle, også selvom denne har indgået nyt ægteskab.
- Ugifte børn under 21 år.

Danmark har efter artikel 26, jf. artikel 34, forbeholdt sig ret til ikke at anerkende eller fuldbyrde afgørelser om bidrag til børn over 21 år og til børn, der har indgået ægteskab. Danmark har endvidere forbeholdt sig ret til ikke at anerkende eller fuldbyrde afgørelser om underholdspligt mellem slægtninge i sidelinjen og mellem besvogrede. Der henvises til gengivelsen af Danmarks ratifikationsinstrument i bekendtgørelsen nr. 15 af 22. februar 1988 af konvention af 2. oktober 1973 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt, Lovtidende C.

Oplysninger om andre landes forbehold efter artikel 26 findes på Haagerkonferencens hjemmeside: http://www.hcch.net/index_en. php? act=conventions.status&cid=85.

Det bemærkes, at i relation til børnebidrag er anvendelsesområdet for konventionen, alene bidrag indtil barnet fylder 21 år. Efter dansk ret kan der pålægges uddannelsesbidrag, indtil barnet fylder 24 år. Der kan således forekomme situationer, hvor et dansk bidragskrav kun delvist kan inddrives efter konventionen.

Konventionen omfatter efter artikel 1 følgende bidragsdokumenter fra konventionsstaterne:

– Afgørelser, der er truffet af en judiciel eller administrativ myndighed mellem en bidragsmodtager og en bidragsbetaler eller mellem en bidragsmodtager og en offentlig myndighed, der kræver refusion af bidrag, der er udbetalt til en bidragsmodtager.
– Forlig, der er indgået mellem en bidragsmodtager og bidragsbetaler eller mellem bidragsbetaler og en offentlig myndighed, der kræver refusion af bidrag, der er udbetalt til en bidragsmodtager.

Det er en betingelse, at afgørelsen ikke længere kan indbringes for højere instans ved ordinære retsmidler, jf. artikel 4, stk. 1, nr. 2.

Efter artikel 21 skal et forlig, som kan fuldbyrdes i oprindelsesstaten, anerkendes og fuldbyrdes under de samme betingelser i konventionen, som gælder for afgørelser, i det omfang disse betingelser er anvendelige.

Uanset dette må det antages, at bidragsaftaler, som parterne har indgået i Danmark, og som ikke er en del af et retsforlig eller indeholdt i en bidragsresolution, ikke er omfattet af konventionen.

9.3. Anmodning om inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1973

En anmodning om inddrivelse af danske bidragskrav efter konventionen skal indeholde følgende:
– Fremsendelsesbrev.
– Bekræftet kopi af bidragsresolutionen. Ved retsafgørelser vedlægges bekræftet kopi af dommen.
– ”Erklæring til brug for inddrivelse af restance på bidrag og løbende bidrag”. Erklæringen indeholder en beskrivelse af behandlingen af den konkrete sag, herunder oplysninger om hvordan bidragsbetaleren har været inddraget i sagen, og om at afgørelsen ikke længere kan appelleres ved ordinære retsmidler.
– Ved private krav: Fuldmagt fra bidragsmodtageren til Gældsstyrelsen og den udenlandske centralmyndighed.
– Dokument, som viser, at bidragsmodtageren har fået gratis retshjælp eller er blevet fritaget for omkostninger eller afgifter ved behandlingen af bidragssagen i Danmark. Der henvises til punkt 9.5.
– Ved børnebidrag: Fødsels-/dåbsattest for barnet, medmindre det af sagens akter i øvrigt fremgår, at bidraget vedrører tiden, før barnet fyldte 21 år.
– Ved offentlige krav: Fuldmagt fra Udbetaling Danmark eller en anden myndighed, der er indtrådt i retten til bidraget, til Gældsstyrelsen og den udenlandske centralmyndighed samt erklæring om/dokumentation for forskudsvis udbetaling af bidraget.

Der henvises til artikel 17-19.

Gældsstyrelsen udarbejder følgende:
– Fremsendelsesbrevet.
– "Erklæring til brug for inddrivelse af restance på bidrag og det løbende bidrag” med bidrag fra Familieretshuset. Familieretshuset udarbejder også bidrag vedrørende afgørelser truffet af domstolene.
– En opgørelse af bidragskravet, jf. punkt 5.

Til brug for udarbejdelsen af anmodningen skal Gældsstyrelsen indhente følgende bilag:
– Bidrag fra Familieretshuset til ”Erklæring til brug for inddrivelse af restance på bidrag og løbende bidrag”.
– Bekræftet kopi af bidragsresolutionen. Er afgørelsen om bidrag truffet af domstolene, udarbejder Familieretshuset til brug for inddrivelsessagen en bidragsresolution.
– Ved private krav: Fuldmagt fra bidragsmodtageren til Gældsstyrelsen og den udenlandske centralmyndighed.

– Dokument, som viser, at parten har fået gratis retshjælp eller er blevet fritaget for omkostninger eller afgifter i Danmark.
– Ved børnebidrag: Fødsels-/dåbsattest for barnet fra bidragsmodtageren, medmindre det af sagens akter i øvrigt fremgår, at bidraget vedrører tiden, før barnet fyldte 21 år.
– Fuldmagt fra bidragsmodtageren til Gældsstyrelsen og den udenlandske centralmyndighed.
– Ved offentlige krav: Fuldmagt fra Udbetaling Danmark eller en anden myndighed, der er indtrådt i retten til bidraget, til Gældsstyrelsen og den udenlandske centralmyndighed samt erklæring om/dokumentation for forskudsvis udbetaling af bidraget.

De dokumenter, der er nødvendige for at kunne afgøre, om en udenlandsk bidragsafgørelse kan danne grundlag for inddrivelse, skal efter artikel 17 oversættes til sproget i inddrivelseslandet.

9.4. Behandlingen af inddrivelsessagen i udlandet – indsigelser

Efter artikel 13 i konventionen behandles inddrivelsessagen efter lovgivningen i inddrivelseslandet.

En udenlandsk afgørelse skal efter artikel 4, stk. 1, nr. 1, jf. artikel 7 og 8, kun anerkendes og fuldbyrdes, hvis den myndighed, der har truffet afgørelsen, havde international kompetence til at behandle bidragssagen. Denne betingelse er opfyldt i følgende situationer:
– Bidragsbetaleren eller bidragsmodtageren havde bopæl i Danmark, da kravet om bidrag blev rejst.
– Begge parter var statsborgere i oprindelseslandet, da kravet om bidrag blev rejst.
– Bidragsbetaleren har enten udtrykkeligt anerkendt danske myndigheders kompetence til at behandle sagen eller har stiltiende anerkendt den ved under behandlingen af bidragssagen uden forbehold at have udtalt sig om sagens realitet.
– Den myndighed i Danmark, der traf bidragsafgørelsen, traf afgørelsen som følge af en afgørelse om skilsmisse eller separation eller om omstødelse eller gyldigheden af et ægteskab, og den pågældende myndighed havde international kompetence til at behandle sagen efter dansk ret.

Anerkendelse og fuldbyrdelse efter konventionen af en afgørelse om bidrag kan endvidere efter artikel 5 nægtes i følgende situationer:
– Anerkendelse af afgørelsen strider mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i inddrivelseslandet.
– Afgørelsen eller forliget er opnået ved svig.
– Der behandles i inddrivelseslandet en sag om det samme spørgsmål og mellem samme parter, og den danske sag er påbegyndt først (litispendens).
– Afgørelsen strider mod en afgørelse om det samme spørgsmål og mellem samme parter, der er truffet i inddrivelseslandet eller i en anden stat. Er denne anden afgørelse ikke truffet i inddrivelseslandet, har den kun betydning, hvis den kan anerkendes og fuldbyrdes i inddrivelseslandet. Hvis den anden afgørelse ændrer det bidrag, der var fastsat ved den første afgørelse, kan bidraget efter den første afgørelse inddrives indtil det tidspunkt, hvor ændringen trådte i kraft.

Hvis afgørelsen er truffet, uden at modparten har været til stede (udeblivelsesdom), kan anerkendelse og fuldbyrdelse efter artikel 6 nægtes, hvis bidragsbetaleren ikke inden afgørelsen var blevet gjort bekendt med kravet i så god tid, at vedkommende havde mulighed for at varetage sine interesser i sagen. Forkyndelsen af kravet for bidragsbetaleren skal være foretaget i overensstemmelse med loven i oprindelseslandet.

Om danske myndigheders håndtering af indsigelser fra bidragsbetaleren henvises til punkt 13.

Haagerkonferencens hjemmeside indeholder ikke oplysninger om de enkelte konventionsstaters behandling af sager efter konventionen, men hjemmesiden indeholder oplysninger om inddrivelsesprocedurerne

i de konventionsstater, der også har tilsluttet sig Haagerkonventionen af 23. november 2007 om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer http://hcch.cloudapp.net/smartlets/sfjsp? interviewID=hcchcp2012&t_lang=en.

9.5. Fri proces

Det følger af artikel 19, at en bidragsmodtager, som har fået hel eller gratis retshjælp eller fritagelse for omkostninger eller afgifter i oprindelseslandet, til brug for behandlingen af en inddrivelsessag i inddrivelseslandet er berettiget til retshjælp eller fritagelse for omkostninger eller afgifter efter de mest fordelagtige regler, som gælder i inddrivelseslandet. Familieretshuset udarbejder erklæring herom.

Det betyder, at ved anmodning om inddrivelse på grundlag af en dansk afgørelse skal der udfærdiges en erklæring om, at bidragsmodtageren har været fritaget for omkostninger og afgifter i Danmark under behandlingen af bidragssagen. Der henvises til punkt 7.3.2. og 7.3.3.

10. Inddrivelse efter Haagerkonventionen af 1958

Haagerkonventionen af 1958 finder alene anvendelse i relation til Lichtenstein og Surinam. Konventionen omfatter alene afgørelser om børnebidrag.

Vedrørende fremgangsmåden ved anmodning om inddrivelse af bidragskrav, der er omfattede af konventionen henvises til punkt 9.

11. Inddrivelse efter FN-konventionen af 1956

FN-konventionen har til formål at lette inddrivelsen af underholdsbidrag i grænseoverskridende situationer. Konventionen etablerer derfor et administrativt samarbejde mellem centralmyndigheder i konventionsstaterne. Samarbejdet omfatter alene fremsendelse af anmodninger om anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser og om fastsættelse og ændring af bidrag til den kompetente myndighed gennem centralmyndigheder. Konventionen indeholder således ikke regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af bidragsafgørelser fra andre konventionsstater, ligesom den ikke indeholder regler om udveksling af oplysninger.

Konventionen omfatter alene bidragstyper, der kendes i inddrivelseslandet.

En liste over de lande, som Danmark samarbejder gennem konventionen findes på www.familieretshuset.dk.

Da inddrivelseskonventionerne m.v. i forhold til Danmark ikke indeholder bestemmelser om administrativt samarbejde, kan FN-konvention udgøre det formelle grundlag for fremsendelse inddrivelsesanmodninger til andre lande. I praksis drejer det sig om anmodninger om inddrivelse efter underholdspligtforordningen og Haagerkonventionen af 1973.

FN-konventionen fortolkes i nogle lande sådan, at den ikke omfatter administrativt samarbejde i forhold til bidragskrav, der tilkommer det offentlige, men alene administrativt samarbejde i forhold til private bidragskrav. Dette kan indebære, at den udenlandske centralmyndighed afviser at modtage og videresende en anmodning om inddrivelse, der alene vedrører et offentligt bidragskrav. Uanset dette er det pågældende land forpligtet til at anerkende og fuldbyrde danske afgørelser, der opfylder betingelserne herfor i de fuldbyrdelseskonventioner m.v., som landet har tiltrådt. Det pågældende land er endvidere forpligtet til at yde fri proces m.v. i det omfang, det følger af den pågældende konvention. Hvis en anmodning om inddrivelse ikke er omfattet af det administrative samarbejde, skal Gældsstyrelsen, selv indbringe sagen for den kompetente inddrivelsesmyndighed i den pågældende stat.

Sager, der ikke er omfattet af en af fuldbyrdelseskonventionerne, kan sendes til inddrivelse efter FN-konventionen i de lande, som Danmark samarbejder med efter konventionen.

En sådan anmodning om inddrivelse af et dansk bidragskrav efter artikel 3, stk. 4, skal indeholde følgende:
- Oplysning om bidragsmodtagerens fulde navn, adresse, fødselsdato, nationalitet og beskæftigelse samt navn og adresse på en eventuel juridisk repræsentant.
- Bidragsbetalerens fulde navn og om muligt den pågældendes adresse inden for de sidste 5 år, fødselsdato, nationalitet og beskæftigelse.
- Udførlig redegørelse for de forhold, der ligger til grund for anmodningen samt alle andre oplysninger af betydning for sagen, herunder oplysninger om bidragsmodtageren og bidragsbetalerens forhold og familieforhold. Et fotografi af bidragsmodtageren og om muligt af bidragsbetaleren.

Herudover skal anmodningen indeholde:
- Fremsendelsesbrev.
- En kopi af bidragsafgørelsen.
- En opgørelse af bidragskravet, jf. punkt 5.
- Eventuel dokumentation for, at Udbetaling Danmark er indtrådt i retten bidraget. Der henvises til punkt 6.

Det følger af artikel 9, at ved foranstaltninger efter konventionen skal bidragsmodtageren have samme behandling og samme fritagelser for omkostninger og afgifter som personer, der er bosiddende eller statsborgere i inddrivelseslandet. Endvidere skal der ikke af bidragsmodtageren på grund af dennes status som udlændinge eller som ikke fast bosiddende i inddrivelseslandet kunne kræves nogen form for sikkerhedsstillelse, betaling eller depositum til sikkerhed for omkostninger eller andet. Endelig skal de modtagende organer ikke kunne kræve gebyrer for handlinger udført i henhold til konventionen.

De dokumenter, der er nødvendige for sagens behandling, skal oversættes til sproget i inddrivelseslandet.

12. Behandlingen af inddrivelsessagen efter fremsendelse af anmodningen om inddrivelse i udlandet

Når et bidragskrav er fremsendt til inddrivelse i udlandet, forestår Gældsstyrelsen kontakten med myndighederne i inddrivelseslandet.

Hvis den udenlandske myndighed til brug for behandlingen af sagen anmoder om yderligere oplysninger, f.eks. dokumentation for, at bidragsbetaleren har været inddraget i sagen, indhenter Gældsstyrelsen oplysninger herom fra den relevante myndighed eller fra bidragsmodtageren og sender oplysningerne til den udenlandske myndighed.

Gældsstyrelsen sørger for, at de udenlandske inddrivelsesmyndigheder orienteres om de årlige reguleringer af normalbidraget og reguleringens betydning for størrelsen af det løbende bidrag, navnlig når der er pålagt bidrag højere end normalbidraget. Denne orientering kan gives enten generelt til centralmyndighederne i de lande, hvor der verserer inddrivelsessager, eller til de enkelte inddrivelsesmyndigheder.

Hvis Gældsstyrelsen bliver opmærksom på, at et bidrag er ændret, efter en anmodning om inddrivelse er sendt til udlandet, sender Gældsstyrelsen oplysning herom til inddrivelsesmyndigheden og udarbejder eventuelt en revideret opgørelse af bidragskravet.

13. Håndtering af indsigelser i relation til danske krav, der inddrives i udlandet

Bidragsbetaleren kan under behandlingen af en sag om inddrivelse af danske bidragskrav i udlandet fremsætte indsigelser. Indsigelserne kan fremsættes over for den danske myndighed, der behandler sagen. Det-

te kan ske både inden og efter fremsendelsen af inddrivelsesanmodningen til udlandet. Indsigelserne kan også fremsættes over for den udenlandske inddrivelsesmyndighed, der kan videreformidle indsigelserne til Gældsstyrelsen.

Indsigelserne kan dels vedrøre bidragskravets eksistens og størrelse, dels at betingelserne for fuldbyrdelse af afgørelsen i inddrivelseslandet i henhold til den relevante konvention m.v. ikke er opfyldte.

Når inddrivelsen alene skal foregå i udlandet, træffes den endelige afgørelse af, hvorvidt og i hvilket omfang bidragskravet kan inddrives, af inddrivelsesmyndighederne i det pågældende land.

Uanset dette må danske myndigheder ikke fremme inddrivelsessager, hvis det er klart, at kravet ikke består, eller at betingelserne for inddrivelse af kravet i det pågældende land ikke er opfyldte.

Danske myndigheder kan således kun undlade at søge bidragskrav inddrevet i udlandet, i det omfang det er klart, at kravet ikke består. I det følgende beskrives behandlingen af sager, hvor bidragsbetaleren fremsætter indsigelser mod inddrivelsen i udlandet af et dansk bidragskrav.

13.1. Offentlige bidragskrav

Efter § 3, stk. 1, i inddrivelsesloven overtager Gældsstyrelsen kreditorbeføjelserne, når et krav overdrages til inddrivelse.

I forhold til offentlige krav er det således Gældsstyrelsen, der tager stilling til, om og i hvilket omfang inddrivelsen af bidragskravet i det pågældende land kan fremmes, selvom bidragsbetaleren har fremsat indsigelserne.

13.2. Private bidragskrav

Drejer det sig om et privat bidragskrav, skal Gældsstyrelsen udøve sine kreditorbeføjelser efter § 3, stk. 1, i inddrivelsesloven med respekt for den private parts interesser i sagen.

Ved private krav skal Gældsstyrelsen derfor sørge for at inddrage bidragsmodtageren i behandlingen af sagen, og Gældsstyrelsen skal sikre, at eventuelle svarfrister fastsat af udenlandske inddrivelsesmyndigheder overholdes. Er det ikke muligt at overholde en frist, skal Gældsstyrelsen søge fristen forlænget.

Da der er tale om en tvist mellem to private parter, behandles indsigelserne på samme måde som indsigelser, der fremsættes over for opkrævning og inddrivelse af et dansk bidragskrav i Danmark.

Henset til, at den endelige afgørelse af, hvorvidt og i hvilket omfang bidragskravet kan inddrives i et andet land, træffes af inddrivelsesmyndighederne i inddrivelseslandet, kan danske myndigheders prøvelse af indsigelserne efter omstændighederne begrænses til det, der er nødvendigt for at sikre, at der ikke er tale om en situation, hvor det er klart, at kravet ikke består, eller at betingelserne for inddrivelse af kravet i inddrivelseslandet ikke er opfyldte. Danske myndigheder bør således kun undlade at søge et privat bidrag inddrevet i udlandet i det omfang, det er klart, at der ikke er grundlag for at søge bidraget inddrevet.

Håndteringen af de nævnte to typer af indsigelser beskrives i det følgende:

13.2.1. Private bidragskrav – indsigelser om bidragskravets eksistens og størrelse

Fremsætter bidragsbetaleren indsigelser om bidragskravets eksistens og størrelse, forelægger Gældsstyrelsen sagen for Udbetaling Danmark. Det er således efter § 2, 1. pkt., i opkrævningsloven Udbetaling Danmark, der tager stilling til indsigelser om bidragskravets eksistens og størrelse, når det drejer sig om danske bidragskrav.

Udbetaling Danmarks afgørelser herom kan påklages til Ankestyrelsen.

Vedrører indsigelsen Gældsstyrelsens administration, er det dog Landsskatteretten, der efter § 17 i inddrivelsesloven træffer afgørelse om indsigelsen. § 17 kan f.eks. finde anvendelse ved spørgsmål om betaling, der er foretaget, og om forældelse, kan være indtrådt, under Gældsstyrelsens behandling af sagen.

Er kravet sendt til inddrivelse i udlandet, og træffer Udbetaling Danmark, Ankestyrelsen eller Landsskatteretten afgørelse om, at et bidragskrav ikke består eller er mindre end opgjort i inddrivelsesanmodningen, tilbagekalder Gældsstyrelsen inddrivelsessagen eller fremsender en revideret opgørelse af bidragskravet til den udenlandske inddrivelsesmyndighed. Tilbagekaldelse kan først ske, når afgørelsen om indsigelsen er endelig.

Træffer Udbetaling Danmark, Ankestyrelsen eller Gældsstyrelsen afgørelse, hvorefter bidragsbetaleren ikke i fornødent omfang har godtgjort, at betingelserne for at søge kravet inddrevet ikke er opfyldte, fremmer Gældsstyrelsen sagen og orienterer den udenlandske inddrivelsesmyndighed om danske myndigheders stillingtagen til indsigelserne.

13.2.2. Private bidragskrav – indsigelser der ikke vedrører bidragskravets eksistens og størrelse

Fremsætter bidragsbetaleren indsigelser, der ikke vedrører bidragskravets eksistens og størrelse, er det Gældsstyrelsen, der tager stilling til, om inddrivelsessagen kan fremmes.

Fuldbyrdelseskonventionerne indeholder grunde til nægte at anerkende og fuldbyrde en udenlandsk bidragsafgørelse. Det drejer sig typisk om situationer, hvor bidragsbetaleren ikke mener at have haft mulighed for at varetage sine interesser i sagen, navnlig når der er tale om en udeblivelsesdom.

Fremsætter bidragsbetaleren en sådan indsigelse, indhenter Gældsstyrelsen en udtalelse fra Familieretshuset, som Gældsstyrelsen kan fremlægge for den udenlandske inddrivelsesmyndighed.

Fremsætter bidragsbetaleren andre indsigelser, beror det på en konkret vurdering, hvilke tiltag Gældsstyrelsen skal foretage. Er der tale om en indsigelse, som efter den pågældende konvention m.v. ikke kan gøres gældende i forbindelse med behandlingen af inddrivelsessagen, skal Gældsstyrelsen konstatere dette og ikke tage stilling til indsigelsen.

Finder Gældsstyrelsen, at betingelserne for inddrivelse af kravet i inddrivelseslandet ikke er opfyldte, kan Gældsstyrelsen ikke sende kravet til inddrivelse. Hvis kravet er sendt til inddrivelse, skal Gældsstyrelsen trække inddrivelsessagen tilbage.

Da der er tale om et privat krav, skal Gældsstyrelsen træffe en begrundet afgørelse herom.

Er det efter Gældsstyrelsens opfattelse ikke klart, at betingelserne for at søge kravet inddrevet ikke er opfyldte, fremmer Gældsstyrelsen sagen og orienterer den udenlandske inddrivelsesmyndighed om de danske myndigheders stillingtagen til indsigelserne.

13.3. Bidragsbetalerens indsigelser afvises

Har bidragsbetaleren fremsat indsigelser, som efter den kompetente danske myndigheds opfattelse ikke indebærer, at bidragskravet ikke bør søges inddrevet i udlandet, skal bidragsbetaleren orienteres herom, og om at det er bidragsbetalerens eget ansvar at fremsætte indsigelserne over for den udenlandske inddrivelsesmyndighed.

Gældsstyrelsen bør dog også informere centralmyndigheden og/eller inddrivelsesmyndigheden i udlandet om indsigelsen og om danske myndigheders vurdering af indsigelsen.

14. Inddrivelse i udlandet på grundlag af udenlandske afgørelser eller aftaler

Udenlandske afgørelser, der er omfattet af fuldbyrdelseskonventionerne, skal anerkendes i Danmark, og de skal fuldbyrdes på samme måde som tilsvarende danske afgørelser:

- Det følger af artikel 1 i den nordiske inddrivelseskonvention, at en retskraftig bidragsafgørelse, der er truffet i et af de nordiske lande, umiddelbart skal anerkendes i de andre nordiske lande.
- Efter artikel 23 i underholdspligtforordningen anerkendes en bidragsafgørelse, der er truffet i en EU-medlemsstat, der ikke er omfattet af Haagerprotokollen, eller hvor sagen er indledt før den 18. juni 2011, i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.
- Det følger af artikel 4, stk. 1, i Haagerkonventionen af 1973, at en bidragsafgørelse truffet i en konventionsstat skal anerkendes og fuldbyrdes i en anden konventionsstat, hvis den myndighed, der har truffet afgørelsen, havde international kompetence efter konventionen til at behandle bidragssagen, og afgørelsen ikke længere kan indbringes for højere instans ved ordinære retsmidler i den stat, hvori den er truffet. Tilsvarende følger af artikel 2 i Haagerkonventionen af 1958.

Det betyder, at hvis der er tale om afgørelse, som er truffet i et land, som Danmark ikke samarbejder med efter fuldbyrdelseskonventionerne, eller som af andre grunde ikke er omfattet af en af fuldbyrdelseskonventionerne, kan Gældsstyrelsen ikke fremsende en anmodning om inddrivelse til udlandet. Gældsstyrelsen må i stedet henvise bidragsmodtageren til at kontakte myndighederne i det pågældende land.

Det følger af § 2, stk. 1, i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen, at danske myndigheder behandler sager om opkrævning efter den nordiske inddrivelseskonvention og Haagerkonventionerne, når bidragsmodtageren bor i Danmark. Det er i så fald uden betydning, hvor bidragsbetaleren bor eller har aktiver. Tilsvarende gælder i relation til underholdspligtforordningen.

Når bidragsbetaleren bor i Danmark, modtager løn fra en arbejdsgiver i Danmark eller har aktiver i Danmark, behandles en sag om inddrivelse af et bidragskrav, der følger af en af de fire fuldbyrdelseskonventioner m.v., som beskrevet i vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v. I forbindelse med opkrævningen og inddrivelsen af sådanne bidragskrav kan bidragsbetaleren fremsætte indsigelser. Indsigelserne kan dels gå på, at betingelserne i den pågældende konvention m.v. for anerkendelse og fuldbyrdelse af en omhandlede bidragsafgørelse ikke er opfyldt, og dels på bidragskravets eksistens og størrelse. Afgørelser om sådanne indsigelser træffes af Familieretshuset eller familieretten. Det er dog Landsskatteretten, der efter § 17 i inddrivelsesloven træffer afgørelse om indsigelser mod bidragskravets eksistens og størrelse, der vedrører Gældsstyrelsens administration.

Bor bidragsmodtageren i Danmark, men skal der ikke foretages inddrivelse i Danmark, fordi bidragsbetaleren ikke bor eller har aktiver i Danmark eller modtager løn fra en arbejdsgiver i Danmark, og kan bidragsafgørelsen søges fuldbyrdet i udlandet efter en af de fire fuldbyrdelseskonventioner m.v., behandles sagen som beskrevet i denne vejledning. Der skal i disse situationer ikke træffes afgørelse om, at betingelserne for at inddrive bidragskravet i Danmark er opfyldte.

Efter § 3, stk. 2, § 6, § 9, stk. 2, og § 11 i bidragsopkrævningsbekendtgørelsen er det Gældsstyrelsen, der fremsætter anmodninger om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet og anmodninger om fuldbyrdelse i udlandet af en afgørelse om underholdspligt. Inden da opkræver Gældsstyrelsen efter § 2, 2. pkt., i inddrivelsesloven bidragskravet hos bidragsbetaleren.

Skal der foretages inddrivelse i udlandet, er det således Gældsstyrelsen, der udarbejder inddrivelsesanmodningen og fremsender den med de nødvendige bilag til den relevante udenlandske myndighed.

Inden fremsendelsen af inddrivelsesanmodningen påser Gældsstyrelsen alene, at de relevante dokumenter er til stede, men Gældsstyrelsen tager ikke stilling til, om afgørelsen opfylder betingelserne for at danne

grundlag for inddrivelse i inddrivelseslandet, eller om opgørelsen af bidragskravet er korrekt, herunder at der ikke er indtrådt forældelse.

Fremsætter bidragsbetaleren indsigelser om bidragskravet, behandles sagen som beskrevet i punkt 13, idet det dog er Familieretshuset eller familieretten, der træffer afgørelse om indsigelser om bidragskravets eksistens og størrelse. Det er uden betydning, om indsigelserne fremsættes før eller efter fremsendelsen af anmodningen om inddrivelse i udlandet. Der henvises til punkt 2.6. i vejledning om inddrivelse i Danmark af udenlandske krav på børne- og ægtefællebidrag m.v.

Vedrører bidragsbetalerens indsigelser, at bidragsbetaleren ikke mener at have haft mulighed for at varetage sine interesser i sagen, navnlig når der er tale om en udeblivelsesdom, skal der indhentes oplysninger herom fra den udenlandske myndighed, der har truffet den pågældende afgørelse. Det er Gældsstyrelsen, der tager stilling til, om indsigelsen er til hinder for at fremme inddrivelsen af bidragskravet i udlandet.

Børne- og Socialministeriet, den 20. marts 2019

Mai Mercado

/ Carina Fogt-Nielsen